

Tess
Gerritsen

Gary Braver

**PASIRINK
MANE**

PRAŽŪTINGOS PASLAPTYS

1

Frenkė

Galite sugalvoti pačių įvairiausių savižudybės būdų, o per trisdešimt dvejus darbo metus Bostono policijos departamento detektyvė Fransė Lumis — Frenkė turbūt jau buvo susidūrusi su visais iš jų. Būta ir šešių vaikų motinos, kuri, pervargusi nuo namuose tvyrančio chaoso, užsirakino vonios kambaryje, persipjovė riešus ir ramiai plūduriavo šilto vandens vonioje. Būta ir bankrutavusio verslininko, kuris ant durų rankenos užrišo 500 dolerių kainuojantį stručio odos diržą, apsvyniojo jį aplink kaklą ir paprasčiausiai atsisėdo, kad jo paties svoris padėtų neskausmingai nukeliauti į užmaršties karalystę. Būta ir pasenusios aktorės, kuri, prislėgta sunykusių perspektyvų gauti naujus vaidmenis, prarijo saują skausmą malšinančių tablečių, apsirengė rožinius šilkinius naktinukus ir atsigulė į lovą kaip kokia miegančioji gražuolė. Šie žmonės bent jau nusprendė išeiti iš gyvenimo palyginti paprastai ir buvo pakankamai rūpestingi, kad po jų poelgio liktų kuo mažiau netvarkos.

Bet tik ne ši mergina.

Medicinos ekspertai jau spėjo įkišti kūną į specialų maišą ir jį išsivežė, o krauju nutaškytą šaligatvį pamažu nuplaus iš dangaus

krintantys lietaus lašai, bet Frenkė vis dar mato vinguriuojančius krauju nudažytus upelius, srovenančius link nutekamųjų griovelių. Mirksinčių policijos automobilių žiburėlių šviesoje šie kruvini dryžiai spindi juodai, kaip nafta. Dabar 5.45, dar valanda iki saulėtekio, ir ji spėlioja, kiek laiko mergina čia pragulėjo, kol 3.15 ją pastebėjo pavėžėjimu užsiimantis vairuotojas; išleidęs keleivį, jis kaip tik grįžo namo, pamatė kūną ir suvokė, jog tai ne sumestų ant šaligatvio skudurų krūva.

Frenkė atsistoja ir per lietu žvelgia į daugiabučio namo balkoną. Mergina krito žemyn penkis aukštus, pakankamai daug, kad patirtų įvairiausių sužalojimų: išsimuštų dantis, susiknežintų veidą. Siaubingos smulkmenos, apie jas mergina turbūt visai nepagalvojo, kai užlipo ant turėklų ir atsispyrė mirtinam šuoliui žemyn. Frenkė turi aštuoniolikametes dvynes, todėl puikiai žino, kaip katastrofiškai impulsyviai kartais elgiasi jauni žmonės. Jei tik mergina būtų stabtelėjusi ir apmaščiusi savižudybės alternatyvas. Jei tik būtų pagalvojusi, kas nutiks jos kūnui atsitrenkus į betoną, kaip toks poelgis paveiks jos gražų veidą ir tobulus dantis.

— Manau, jau baigėme. Važiuokime namo, — sako jos partneris Maklelanas. Rankoje jis laiko rožinį lietsargį, akivaizdžiai priklausantį žmonei, ir dreba po lašais, varvančiais nuo lietsargio kupolo, išmarginto rytietiškais raštais. — Batai jau spėjo kiaurai permirkti.

— Ar kas nors rado merginos mobilųjį? — klausia ji.

— Ne.

— Tada lipkime į viršų ir patikrinkime jos butą.

— Vėl?

— Jos telefonas turi kažkur čia būti.

— O gal ji iš viso tokio neturėjo.

— Baik, Makai. Kiekvienas jos amžiaus jaunuolis turi telefoną, faktiškai tapusį rankos dalimi.

— O gal jį pametė. Arba po šuolio žemyn koks praeinantis šunsnukis pakėlė nuo šaligatvio ir pasiėmė.

Frenkė žvelgia žemyn į blunkančią kraujo aureolę, žyminčią vietą, kur trenkėsi merginos galva. Priešingai nei žmogaus kūnas, kietame dėkle buvęs mobilusis telefonas galėjo atlaikyti skrydį iš penkto aukšto. Galbūt Makas teisus. Gal kokiam nors praeiviui nelaimės vietoje pirmiausia kilo mintis ne suteikti pagalbą ar paskambinti policijai, o pačiupti aukos turėtus vertingus daiktus. Tai nebūtų jos nustebinę; per tris dešimtmečius, išdirbtus policijoje, Frenkės tikėjimas žmogiškumu ne kartą buvo susvyravęs.

Ji mosteli ranka į kitoje gatvės pusėje ant pastato pritvirtintą stebėjimo kamerą, nukreiptą tiesiai į juos.

— Jei kas nors pasisavino telefoną, peržiūrėję vaizdo įrašą būtinai pamatysime tą žmogų.

— Taip. Gal, — Makas nusičiaudi, akivaizdžiai visai dėl to nesirūpindamas. — Ryte paprašysiu vaizdo įrašo.

— Lipkime į viršų. Pažiūrėsime, ar nieko netrūksta.

— O žinai ko man trūksta? Savo lovos, — verkšlėna Makas, bet vis dėlto paklusniai pasuka už kampo ir eina daugiabučio įėjimo link.

Kaip ir pastatas, liftas toks pat senas ir lėtas. Kol kyla į penktą aukštą, tiek Frenkė, tiek Makas yra pernelyg pavargę, kad norėtų pasakyti bent žodį. Dėl šalto oro Maką kamuojanti rožinė dar labiau paūmėjo, todėl ryškioje lifto šviesoje jo nosis ir skruostai atrodo skaisčiai raudoni. Ji žino, kaip jautriai Makas reaguoja į tokią būklę, todėl stengiasi į jį nežiūrėti ir nespoksoti į veidą, o tiesiog skaičiuoja aukštus, kol galiausiai durys gurgždėdamos at-

sidaro. Prie 510-ojo buto durų stovi policininkas; tokį ankstyvą metą tai išties nuobodis užduotis, todėl, pamatęs abu detektyvus, jis beveik nuoširdžiai pamojuoja. Dar vienas pareigūnas, kuris dabar daug mieliau būtų namuose, savo lovoje.

Įėjusi į žuvusios merginos butą, Frenkė vėl apieško svetainę, bet ši kartą daug kruopščiau, žvalgydamasi kaip susirūpinusi mama. Ji jau buvo išigudrinusi pastebėti neleistino dukterų elgesio požymius: į spintą įkištus šlapius batus, kai lietingą naktį jos išslinkdavo iš namų. Su niekuo nesupainiojamą marihuanos kvapą ant kašmyro megztinio. Paslaptinę „Subaru“ ridos padidėjimą. Dvynės skųsdavosi, kad ji elgiasi ne kaip policininkė, o kaip kalėjimo prižiūrėtoja, bet galbūt todėl mergaitės išgyveno per audringus paauglystės metus. Frenkė buvo įsitikinusi, kad jei dukros sėkmingai sulauks pilnametystės, tada jos, kaip motinos, darbas bus baigtas, bet ką ji bando apgauti? Jos, kaip mamos, darbas niekada nesibaigs. Net jei sulauks šimto metų, ir toliau neužmigs naktimis dėl savo vyresnių nei šešiasdešimties dukterų.

Frenkei ilgai netrunka pakartoti buto apžiūrą. Jis ankštas, menkai apstatytas baldais, atrodančiais kaip nupigintos naudotų baldų parduotuvės prekės. Sofa jau tikrai turėjusi kelis ankstesnius savininkus, o ant medinių grindų galima pastebėti įbrėžimus ir išpjovas, likusias po ankstesnių studentiško amžiaus nuomininkų pamėgtų baldų perstumdymų. Ant stalo stovi tuščia vyno taurė ir nešiojamasis kompiuteris, kurį Frenkė jau buvo spėjusi įjungti ir sužinoti, kad reikia prisijungimo slaptažodžio. Šalia guli atspausdintas Sandraugos universiteto kursinio darbo juodraštis: „Baisiausias įniršis: smurtas ir paniekinta moteris“.

Šį darbą rašė čia gyvenusi mergina. Mergina, kurios kūnas dabar guli morgo šaldytuve.

Frenkė su Maku jau buvo peržiūrėję merginos rankinę ir radę piniginiėje Sandraugos universiteto studento pažymėjimą, Meine išduotą vairuotojo pažymėjimą ir aštuoniolika dolerių grynaisiais. Jau žinojo, kad mergina buvo dvidešimt dvejų, kilusi iš Meino valstijos, iš Hobarto, penkių pėdų ir šešių colių* ūgio, svėrė 122 svarus**, rudais plaukais ir akimis.

Frenkė nueina į virtuvę, kur jau anksčiau mikrobangų krosnelėje buvo radę šiek tiek šiltą, bet nepraimitą pakelį „Marie Callender“ makaronų su sūriu. Frenkei pasirodė keista, kad mergina pasišildė maistą, bet jo taip ir nesuvalgė. Kas turėjo atsitikti, kad, palikusi pašildytą maistą, nuėjo į balkoną, iššoko ir užsimušė? Blogos naujienos? Nuliūdinęs telefono skambutis? Ant stalo guli koledžo vadovėlis, ant jo viršelio moters veidas: plaukai liepsnoja, o burna prasižiojusi lyg piktai riaumotų.

Medėja: už mito slypinti moteris.

Frenkė įsitikinusi, kad yra girdėjusi mitą apie Medėją, bet po mokslų koledže praėjo keletas dešimtmečių ir ji teprisimena, jog mitas susijęs su kerštu. Bevartydama vadovėlį suranda už priešlapio užkištą laišką. Tai Sandraugos universiteto Anglų filologijos fakulteto atsiųstas patvirtinimas, kad mergina nuo rudens semestro priimta į magistrantūros studijas.

Toks radinys taip pat suglumina Frenkę.

Ji grįžta prie jau uždarytų balkono durų. Kai namo prižiūrėtojas juos įleido pirmą kartą, šios durys buvo plačiai atvertos, o lietus ir šlapdriba krito vidun. Ant medinių grindų vis dar spindi vandens lašeliai. Ji atidaro duris, žengia pro jas ir atsistoja po viršutinio buto balkonu. Apačioje matyti du Bostono policijos

* Apytikriai 167 cm. (*Čia ir toliau — vert. past.*)

** Apytikriai 55 kg.

departamento automobiliai, kitoje gatvės pusėje pastatų languose atsispinti hipnotizuojantis automobilių švyturėlių mirgėjimas. Po valandos jau bus prašvitę, policijos automobiliai išvažiuę, o lietūs baigs švariai nuplauti šaligatvį. Praeiviai taip ir nesužinos, jog žengia per vietą, kur prieš kelias valandas nutrūko jaunos moters gyvenimas.

Makas taip pat išeina į balkoną.

— Panašu, kad ji buvo graži mergina. Koks praradimas, — atsidūsta.

— Makai, net jei ji būtų buvusi bjauri, vis tiek tai būtų praradimas.

— Gerai, sutinku.

— Ji ką tik sužinojo įstojusi į magistrantūros studijas. Ant virtuvės stalo radau priėmimo laišką.

— Po velnių, tikrai? Kas turėjo dėtis to vaiko galvoje?

Frenkė žvelgia į sidabrinį lietaus šuorą.

— Visą šį laiką savęs klausiu to paties.

— Bent jau tavo mergaitės turi galvas ant pečių. Jos niekada nieko panašaus nepadarytų.

Ne, Frenkė tikrai negalėtų to įsivaizduoti. Savižudybė prilygsta kapituliacijai, o jos dvynės yra kovotojos, geležinės valios ir maištingos asmenybės. Ji vėl pažvelgia žemyn į gatvę.

— Dieve, ji tikrai iš aukštai krito.

— Ačiū, bet aš geriau nežiūrėsiu.

— Mergina turėjo būti netekusi vilties.

— Esi linkusi vertinti kaip savižudybę?

Frenkė spokso į gatvę ir bando suprasti, kas neduoda ramybės. Kodėl nuojauta vis dar šnabžda: *Kažką praleidai. Dar neišeik.*

— Mobilusis telefonas, — ištaria ji. — Kur jis?

Pasigirsta beldimas. Abu atsisuka, kai pro duris galvą įkiša policijos patrulis.

— Detektyve Lumis? Suradau kaimynę. Norėsite su ja pasikalbėti?

Koridoriuje stovi jauna azijietė, ji sako gyvenanti gretimame bute. Pažvelgus į chalata į įsispiriamas šlepetes panašu, kad ji ką tik išsirito iš lovos. Kaimynė nuolat žvilgčioja į žuvusios merginos butą, tarsi anapus uždarytų durų slėptųsi kažkas labai siaubingo.

Frenkė išsitraukia bloknotą.

— Ir kuo jūs vardu?

— Helena Ng. Būtent taip ir rašoma mano pavardė: n ir g. Esu Sandraugos universiteto studentė. Kaip ir ji.

— Ar gerai pažinojote savo kaimynę?

— Vidutiniškai. Čia atsikrausčiau tik prieš penkis mėnesius, — ji nutyla ir žiūri į uždarytas duris. — Dieve mano, vis dar negaliu patikėti.

— Kad ji nusprendė atimti sau gyvybę?

— Kad tai atsitiko *gretimame bute*. Kai sužinos tėvai, tikrai pasius. Lieps man kraustytis atgal pas juos.

— O kur gyvena jūsų tėvai?

— Visai arti, Kvinsyje. Jie siūlė taupyti pinigus ir važinėti į paskaitas, bet tai nebūtų tikras koledžo gyvenimas. Ne tas pats, kaip gyventi atskirame bute ir...

— Papasakokit apie savo kaimynę, — nutraukia ją Frenkė. Helena akimirką susimąsto ir beviltiškai gūžteli pečiais.

— Žinojau, kad ji yra — tai yra buvo — aukštesnio kurso studentė. Iš kažkokio mažo miestelio Meino valstijoje. Buvo labai tyli, beveik visą laiką.

— Ar praėjusią naktį girdėjote ką nors neįprasto?

— Ne. Bet aš peršalau, todėl išgėriau keletą „Benadryl“ tablečių. Neseniai pabudau, nes koridoriuje išgirdau policijos radijo ryšio garsus, — Helena vėl žvilgteli į buto duris. — Ar ji paliko atsisveikinimo raštelį ar kažką panašaus? Ar paaiškino, kodėl taip pasielgė?

— O *jūs* nežinote kodėl?

— Matote, prieš keletą savaičių ji *tikrai* atrodė prislėgta, buvo ką tik išsiskyrusi su vaikinui. Bet maniau, kad jau spėjo atsigauti.

— Kas buvo jos vaikas?

— Jo vardas Liamas. Esu keletą kartų mačiusi, kol dar nebuvo išsiskyrę.

— Gal žinote jo pavardę?

— Neatsimenu, tik žinau, kad kilęs iš to paties miesto kaip ji. Taip pat mokosi Sandraugos universitete, — Helena nutyla. — Ar jau paskambinote Tarinos mamai? Ar ji jau žino?

Frenkė ir Makas susižvalgo. Nė vienas netrokšta skambinti, bet Frenkė tiksliai žino, kaip Makas atsisakys šios užduoties. Paprastai jis pasiteisina sakydamas: *Tu moteris, tau geriau sekasi susidoroti su tokiomis užduotimis*. Makas neturi vaikų, todėl negali taip gerai kaip Frenkė suprasti, kaip skaudu sulaukti tokių žinių. Taip pat jam neateina į galvą, kad labai sunku telefonu pranešti tokias liūdnas naujienas.

Makas irgi užsirašinėja išgirstą informaciją ir pakelia galvą.

— Kaip supratau, buvusio vaikino vardas yra Liamas, jis kilęs iš Meino ir taip pat lanko paskaitas Sandraugos universitete?

— Taip, teisingai. Jis vienas iš aukštesnių kursų studentų.

— Neturėtų būti sunku jį surasti, — užverčia savo bloknotą. — Taip ir padarysime, — priduria Makas, o Frenkė lengvai gali perskaityti jo mintis.

Ją paliko vaikinai. Ji buvo nusiminusi. Argi verta dar ko nors ieškoti?

Palikusi mirties vietą Frenkė ketina grįžti namo. Trokšta nusiprausti po dušu, pavalgyti pusryčius ir pasisveikinti su dvynėmis, jei tik jos jau bus atsikėlusios. Bet grįždama į Olstoną neatsilaiko ir padaro lankstą. Ta vieta tik už kelių kvartalų, ir dažniausiai Frenkė atsispiria norui vėl pamatyti tą pastatą, bet ši rytą, atrodytų, jos „Subaru“ pats pasirenka maršrutą, ir detektyvė susivokia tik sustojusi kitoje gatvės pusėje priešais plytinį namą Pakardo Kampe ir spoksanti į ketvirtame aukšte esantį butą, kur tebegyvena toji moteris.

Frenkė žino moters vardą, kur ji dirba ir kiek baudų gavusi už stovėjimą neleistinoje vietoje. Visa tai jai nebeturėtų rūpėti, bet vis dar rūpi. Niekam apie tai nepasakojo — nei tame pačiame žmogžudysčių skyriuje dirbantiems kolegoms, nei savo dukroms. Ne, ši savo žinojimą ji laiko paslapyje, nes per daug žemina pats žinojimo apie šią moterį faktas.

Todėl ši lietingą balandžio rytą Frenkė sėdi automobilyje ir žvelgia į daugiabutį namą, kurį stebėti neturi jokios pagrįstos priežasties, išskyrus savęs kankinimą. Visi mano, kad ji jau atsitiesė po tragedijos ir gyvenimas tęsiasi toliau. Dukros su pagyrimu baigė gimnaziją ir dabar abi laimingos ir patenkintos mėgaujasi laisvais metais prieš stojant į koledžą. Bendradarbiai Bostono policijos departamente jau nustojo jos vengti, ar žiūrėti užuojautos kupiniais žvilgsniais. Ta užuojauta buvo pats blogiausias dalykas — jos gailėjosi visi policininkai, netgi gatvėse patruliuojantys pareigūnai. Taigi, jos gyvenimas grįžo į įprastą vėžes arba bent jau visiems taip atrodo.

Bet ji ir vėl čia, pasistačiusi automobilį Pakardo Kampe.

Iš pastato išskuba moteris, ir Frenkė ją pamato. Ji stebi, kaip moteris perkerta gatvę ir praeina pro automobilį visai nenujausdama, kad ją kažkas seka žvilgsniu, bet Frenkė akivaizdžiai *ja* domisi. Moteris šviesiaplaukė, šiltai apsirengusi juodomis tamprėmis ir balta pūkine striuke, kuri taip prigludusi, kad gali pastebėti liekną liemenį ir siaurus klubus. Kadaisė ir Frenkė galėjo pasigirti tokia figūra, dar prieš gimstant dvynėms. Kai dar nebuvo sulaukusi vidutinio amžiaus, nereikėjo tiek daug valandų praleisti prie darbo stalo, o paskubomis suvalgytas maistas nebuvo padidinęs jos klubų apimties ir suapvalinęs šlaunų.

Žvelgdama į galinio vaizdo veidrodėlį Frenkė stebi, kaip moteris nutolsta link metro stoties. Detektyvė mąsto, kad reiktų išlipti iš automobilio ir sekti iš paskos. Galvoja, kad reiktų prisistatyti ir pasiūlyti civilizuotai šnektelėti, kaip moteriai su moterimi, galbūt prisėsti vienoje iš gatvės kavinių, bet negali prisiversti. Per ilgus darbo metus policijoje Frenkei yra tekę išspirti duris, susekti žmogžudžius, du kartus žvelgti į ginklo vamzdį, nukreiptą tiesiai į ją, bet vis dar neišdrįsta akis į akį susitikti su Lorena Konover, keturiasdešimt šešerių metų „Macy’s“ parduotuvės pardavėja, kuri nė karto nebuvo patraukta baudžiamojon atsakomybėn.

Moteris pasuka už kampo ir dingsta iš jos regos lauko.

Frenkė susmunka automobilio sėdynėje — ji vis dar nepasirengusi užvesti variklio ir susidurti su kitais šiandien laukiančiais siaubingais įvykiais.

Jau ir taip baisu, kad buvo rasta viena negyva mergina.